

ЗАПОМНЯЩО СЕ СЪБИТИЕ

През последните три десетилетия нашата концертна индустрия по западен модел задръсти музикалния живот в България с конфекция и комерсиален боклук. Това направи големите градове не особено уютни за събития в областта на високата култура, защото изпълнители и публика имат усещане за изолираност поради огромния брой конкурентни изяви.

Воден от любопитство и покана от приятели на 19 януари 2025г. в неделя се отзовах в Перник. Там присъствах на концерт посветен на рождения ден на В.А. Моцарт. Камерният оркестър „Орфей“ и неговият основател - диригентът Райчо Христов в юбилейния си петдесети сезон са получили хубав подарък от Община Перник. Домът на културата, където се провежда репетиционната и концертна дейност на състава е ремонтиран, станал е по-уютен и гостоприемен за местната публика.

Програмата на концерта беше разнообразна и включваше анданте за флейта и оркестър от Моцарт, Концертино за флейта и оркестър от Гаетано Доницети, Сюита в старинен стил „Из времето на Холберг“ от Григ и любопитния концерт за виола и оркестър от Карл Целтер, който рядко е изпълняван в България. За солисти бяха поканени флейтистът Крум Сираков и изявената виолистка Демна Гилова.

Концертът започна с творбата на Целтер, която за пръв път се изпълнява в Перник. Карл Целтер е много ключова фигура в историята на немската музика. Неговото любопитство и късмет да има достъп до кралските архиви в Берлин е причината Йохан Себастиан Бах да не бъде забравен и да се върне триумфално в концертния живот по цял свят. Геният на Менделсон също нямаше да се разгърне в познатите ни от историята мащаби, ако не беше неговият голям учител Целтер. Концертът на виола и оркестър е безспорен шедевър. Той обобщава изразните средства както на барока, така и на ранната виенска класика. Соловата партия беше изпълнена от Демна Гилова по забележителен начин. Следя развитието на тази талантива наша инструменталистка от студентските и години и не мога да не се възхитя от нейната зрялост и енергия, с която поднесе музиката на Целтер. Всички виртуозни предизвикателства особено в третата част бяха преодоляни с лекота, която дарява слушателя със сигурност и спокойствие. Забележително беше пресъздадена и елегичната втора част, която по същество е оперна ария. Театралността беше изведена на първи план както в изваяната кантилена, така и в речитативите. Изпълнителката демонстрира блестяща култура, каквато може да има само музикант практически познаващ оперната, симфоничната и камерната музика. Камерен оркестър „Орфей“ и диригентът Райчо Христов партнираха безупречно и с много внимание към всички детайли, които артистично поднесе солистката. На бис Демна Гилова изпълни прочутия хоров мотет „Ave verum corpus“, създаден в последната година от живота на композитора.

Качествена изява имаше и флейтистът Крум Сираков. Той изпълни творбите на Моцарт и Доницети с очарователна непосредственост и искреност, които завладяха слушателите. Крум Сираков е музикант, за когото музиката очевидно не е професия, а същността на живота му.

Концертът завърши със Сюита в старинен стил от Едвард Григ, която е в репертоара на Камерен оркестър „Орфей“ вече половин век. В нея диригентът и оркестъра показаха безупречни инструментални качества и вкус.

В интерпретацията си Райчо Христов акцентира върху контрастността на петте пиеси, които са включени в тази изключително популярна сюита. Допадна ми и извеждането на първи план идеята на автора за „композиторска игра“ на барокови жанрове и форми, която обединява всички пет пиеси.

Двамата солисти и оркестъра получиха заслужени възторжени и продължителни аплодисменти от пернишката публика, които превърнаха този концерт в запомнящо се събитие в концертния живот на града.

Иван Стоянов